

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Економіка праці та соціально-трудові відносини»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Управління персоналом міжнародних корпорацій»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 «Суспільні та поведінкові науки»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тужилкіна Оксана Володимирівна
к. е. н., доцент

доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Контактний телефон	+38-095-639-94-10
Електронна адреса	tuzh2015@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.upep.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1485

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних і прикладних знань з проблем розвитку та сучасного стану економіки праці для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом; вивчення умов, форм, методів і основного інструментарію економіки праці і соціально-трудових відносин на підприємстві
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота студентів – 90 год)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточні модульні роботи Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Знання економічної теорії, трудового права, мотивування персоналу, організації і нормування праці, демографії
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
ПР 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.	СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин СК13. Здатність проводити економічний аналіз

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
	<p>функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінки їх конкурентоспроможності, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.</p> <p>СК16. Здатність визначати соціально-економічну ефективність організації праці, регулювання трудових процесів, управління персоналом та комплексного проектування праці.</p>
<p>ПР 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p>	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наукових узагальнень.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин</p> <p>СК16. Здатність визначати соціально-економічну ефективність організації праці, регулювання трудових процесів, управління персоналом та комплексного проектування праці.</p>
<p>ПР 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p>	<p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК16. Здатність визначати соціально-економічну ефективність організації праці, регулювання трудових процесів, управління персоналом та комплексного проектування праці.</p>
<p>ПР 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p>	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наукових узагальнень.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин</p> <p>СК10. Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК15. Здатність використовувати знання, уміння й практичні навички в галузі економіки праці та соціально-трудових відносин, нормування, організації, фізіології та психології праці для підвищення ефективності управління персоналом підприємства</p>
<p>ПР 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>	<p>ЗК13. Здатність свідомо та соціально відповідально діяти на основі етичних принципів.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК16. Здатність визначати соціально-економічну ефективність організації праці, регулювання трудових процесів, управління персоналом та комплексного проектування праці.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
1. Економіка праці й соціально-трудова відносина як напрям наукових досліджень та навчальна дисципліна. Соціально-трудова напрям розвитку економічної науки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів
2. Праця як сфера життя людини та провідний чинник економічної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів
3. Соціально-трудова відносина як система та їх регулювання	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів
4. Соціальне партнерство	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів
5. Населення як суб'єкт та об'єкт економічних і інших суспільних процесів і явищ	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами.
6. Трудова потенціал та людський капітал суспільства та їх роль у забезпеченні сталого розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів
7. Рівень і якість життя населення як складові людського розвитку та мета соціальної політики держави	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів
8. Ефективність використання робочої сили	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів.
9. Заробітна плата в ринковій економіці. Організація заробітної	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
плати	навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	
10. Міжнародне співробітництво у сфері праці та сприянні сталому розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання самостійної роботи за обраними темами. Підготовка доповіді / тез, презентація результатів

Інформаційні джерела

Основні

1. Економіка праці : навчальний посібник / за заг. ред. Г. В. Назарової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
2. Економіка праці й соціально-трудові відносини : навчальний посібник / В. А. Ткачук [та ін.]. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2022. - 616 с.
3. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Текст] : навч. посіб./ Никифорак В.А., Водянка Л.Д., Кобеля З.І., Никифорак О.Я. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. 332с.
4. Економіка праці та соціально-трудові відносини: практикум. навч. посібник / за наук. ред. М. В. Семикіної. Кропивницький : Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 228 с.
5. Колот А.М., Грішнова О.А., Герасименко О.О. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / за ред. А.М. Колота. К.: КНЕУ, 2018. 711 с.
6. Комарницький І. М., Комарницька Г. О. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник. Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2016. 424 с.
7. Кравець І. М. Управління трудовим потенціалом : навч. посіб. Хмельницький : ФОП Цюпак, 2015. 424 с.
8. Лукашевич В. М. Економіка праці та соціально- трудові відносини: навч. посіб. Львів: «Новий світ-2000», 2018. 248 с.

Допоміжні

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436 – IV в чинній редакції. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Кодекс законів про працю України (Затверджується Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375) в чинній редакції. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
3. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 № 3356- XII в чинній редакції. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T335600?an=1>
4. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР в чинній редакції. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI в чинній редакції. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
6. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
7. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22.06.2012 № 5026-VI в чинній редакції. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>.
8. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР в чинній редакції. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр>.
9. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05 жовтня 2000 р. Закон України від 05.10.2000 № 2017-III (Чинний). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T002017>
10. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII в чинній редакції. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
11. Співробітництво України з МОП. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/spivrobitnictvo-zmop.html?PrintVersion>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Нормативна база України. URL: <http://www.nau.com.ua>.
2. Міністерство фінансів України URL: <http://www.minfm.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.
3. Дистанційний курс «Економіка праці та соціально-трудова відносина», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-proorganizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoji-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>;

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsumkontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyjombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii>.

Безпека освітнього середовища:

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування заняття (30 занять x 0,5 балів); обговорення матеріалу занять (20 занять x 0,5 бал); виконання навчальних завдань (20 занять x 0,5 балів); завдання самостійної роботи (10 тем x 1 бал); тестування (15 балів)	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни